

## Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

### Inleiding

In deze paragraaf wordt de vraag beantwoord in welke mate de financiële positie van gemeente Nederweert toereikend is om de financiële gevolgen van risico's op te kunnen vangen. Hierbij gaat het om risico's die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

### Beleid weerstandscapaciteit en risico's

De beleidskaders zijn vastgelegd in de nota Risicomanagement gemeente Nederweert. Kort samengevat is het beleid van gemeente Nederweert dat 10% van het begrotingstotaal aangehouden wordt als minimaalnoodzakelijke weerstandscapaciteit. Hiernaast streeft de gemeente vanuit het beleidskader naar een ratio van minimaal 1,0 van het weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de omvang van alle risico's bij elkaar opgeteld. De nota dateert uit 2013 en is geëvalueerd in 2017. Uitkomsten uit de evaluatie zullen worden meegenomen in de herijking van de nota per 2018. De nota zal in meerdere mate in overeenstemming worden gebracht met de praktijk.

### Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit heeft als doel financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat voortzetting van de gemeentelijke taken in gevaar komen. De weerstandscapaciteit wordt deels ontleend van het vermogen (incidenteel) en deels van de exploitatie (structureel). De componenten die hier onderdeel van uitmaken zijn vastgelegd in de nota Risicomanagement gemeente Nederweert. In de volgende tabel is inzicht gegeven in de samenstelling en de omvang van de weerstandscapaciteit.

Weerstandcapaciteit	2018	2019	2020	2021
<b>Incidenteel</b>				
Algemene reserve	8.298.820	7.892.820	7.761.820	7.709.820
Algemene reserve woningbouwexploitatie	1.893.217	1.893.217	1.893.217	4.326.940
Vrij besteedbaar deel bestemmingsreserves	-	-	-	-
Onvoorzien uitgaven algemeen	97.043	99.882	102.208	104.092
Onvoorzien uitgaven eenmalig	-	-	-	-
Onvoorzien uitgaven specifiek welzijn	10.225	10.225	10.225	10.225
Stille reserves	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
<b>Totaal incidenteel</b>	<b>10.299.305</b>	<b>9.896.144</b>	<b>9.767.470</b>	<b>12.151.077</b>
<b>Structureel</b>				
Onbenutte bealstingcapaciteit	355.844	369.892	384.662	394.253
Ruimte rijksmaatregelen	397.461	397.461	397.461	397.461
<b>Totaal structureel</b>	<b>753.305</b>	<b>767.353</b>	<b>782.123</b>	<b>791.714</b>
<b>Weerstandscapaciteit</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>
<b>Incidenteel en structureel</b>	<b>11.052.610</b>	<b>10.663.497</b>	<b>10.549.593</b>	<b>12.942.790</b>

De weerstandscapaciteit is groter dan 10% van het begrotingstotaal voor het huidige begrotingsjaren en de komende jaren. Dit betekent dat voldaan wordt aan de norm, waardoor substantiële niet begrote kosten gedekt kunnen worden. Vanuit het verdiepingsonderzoek is de aanbeveling gedaan door de Provincie om deze norm los te laten. Op het moment van het opstellen van deze begroting, is de evaluatie van de nota risicomanagement nog niet afgerond. Zodoende bevat de nota uit 2013 het geldend beleid op het moment van het opstellen van de begroting.

### Inventarisatie van de risico's

Voor de gemeente Nederweert de risico's zoals opgenomen in deze paragraaf geïdentificeerd en geïnventariseerd. Per risico vindt een beoordeling plaats op de kans dat het risico zich voordoet en de impact die het heeft op de gemeente. Bij de impact wordt rekening gehouden met mitigerende maatregelen. Vanuit een analysemodel wordt het risicobedrag aan de hand van de eerder genoemde

beoordeling gekwantificeerd. De beoordeling maakt deel uit van zowel de planning- en controlcyclus en maakt integraal onderdeel uit van het besluitvormingsproces.

De inventarisatie hebben wij per programma opgebouwd. Zo kunt u rechtstreeks een relatie leggen met het programmaplan.

Programma	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal 2018 t/m 2022
1. Fysieke leefomgeving	€ 812.500	€ 863.275	€ 1.292.410	€ 1.628.535	€ 1.738.910	€ 6.335.630
2. Levensvatbare bedrijvigheid	€ 315.625	€ 321.250	€ 21.250	€ -	€ -	€ 658.125
3. Zorgzame leefbaarheid	€ 898.369	€ 880.717	€ 867.665	€ 863.322	€ 857.461	€ 4.367.534
4. Bestuur	€ 621.500	€ 765.000	€ 949.000	€ 1.131.000	€ 1.104.000	€ 4.570.500
<b>Totaal</b>	<b>€ 2.647.994</b>	<b>€ 2.830.242</b>	<b>€ 3.130.325</b>	<b>€ 3.622.857</b>	<b>€ 3.700.371</b>	

Hierna treft u een toelichting van de risico's en de beheersmaatregelen per programma.

## Programma 1. Fysieke leefomgeving

### *A. Wegbeheer*

Door onbeïnvloedbare factoren kan wegonderhoud eerder en zwaardere maatregelen vragen. Risico op onverwacht hoge kosten in onderhoud van wegen. Wegen moeten continu onderhouden worden en hebben een levensduur die ooit eindigt. Door ouderdom, constructie opbouw, onderhoudsstrategie, functioneel einde en veel externe factoren zal een weg op enig moment aan het einde komen van zijn levensduur. Het gevolg is dan de wegverharding en eventueel ook de wegfundering geheel of gedeeltelijk te vervangen, waardoor hoge kosten gemaakt moeten worden. Omdat niet alle factoren beïnvloedbaar zijn en zich onverwacht aandienen, moet dit gezien worden als een risico.

#### Maatregelen

Factoren kwalificeren en kwantificeren over periode van 10 jaar.

Wegbouwkundig onderzoek voor de 5 grootste hoofdverkeerswegen eens in de 3 jaar (vanaf 2012). Risico's kun je beheersen door ze te kwalificeren en te kwantificeren over een periode van 10 jaar. Dit doen we door periodiek (1 maal per 3 jaar vanaf 2012) een wegbouwkundig onderzoek van de belangrijkste verkeerswegen uit te voeren. Van de overige wegen worden aan de hand van de jaarlijkse inspectieresultaten wegvakken geselecteerd waar het risico op wegrehabilitatie zich kan aandienen.

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ -	0%	€ -
2019	€ 148.800	50%	€ 74.400
2020	€ 368.800	70%	€ 258.160
2021	€ 908.800	70%	€ 636.160
2022	€ 391.300	70%	€ 273.910
<b>Totaal</b>			<b>€ 1.242.630</b>

### *B. Randweg*

De aanleg randweg kan leiden tot overschrijding van kosten. In PlanMER-fase zijn de alternatieven op hoofdlijnen uitgewerkt met een marge van plus of min 40%. De uitgaven van de gemeente worden geschat op afgerond € 5 mln.

De twee resterende alternatieven worden op een gelijkwaardige wijze op hoofdlijnen uitgewerkt waarna PS na advies van de Raad een keuze maakt. PS kan hierbij aan de verschillende criteria andere gewichten toekennen dan de raad. Ook bestaat het risico dat er na de uitwerking nog geen definitieve keuze voor een alternatief gemaakt wordt of dat eerder afgevalen alternatieven weer in beeld komen.

Voor het project is het nodig om tijdig de benodigde gronden en eventueel vastgoed aan te kopen. Belanghebbenden kunnen beroep instellen tegen het PIP of het bestemmingsplan. Een zorgvuldige en evenwichtige afweging bij de vaststelling is dan ook van belang.

#### Maatregelen

Optimaliseren ontwerp, rekening houdende met de omgevingsfactoren en kosten

Goede en duidelijke projectopdracht met afwegingsmatix vaststellen door PS.

Zorgvuldige probleemverkenning en tijdig betrekken belanghebbenden

Tijdig opstarten van de procedures ter verkrijging van de gronden

Goede, volledige en objectieve planvoorbereiding en besluitvormingsproces.

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ -	0%	€ -
2019	€ -	0%	€ -
2020	€ 675.000	40%	€ 270.000
2021	€ 600.000	40%	€ 240.000
2022	€ 3.600.000	40%	€ 1.440.000
<b>Totaal</b>			<b>€ 1.950.000</b>

### *C. Omgevingswet*

Vernieuwde aanpak implementatieproces kan leiden tot hogere kosten inhuur derden c.q. inhuur extra capaciteit. Het budget voor de implementatie van de omgevingswet is gebaseerd op een berekeningstool van de VNG. De bedragen zijn een aanname voor een gemeente van de grootte van

Nederweert. De exacte kosten zijn afhankelijk van de inhuur van benodigde expertise en extra capaciteit. Hierdoor kunnen de kosten lager of hoger uitvallen van begroot.

#### Maatregelen

Marktverkenning bij het uitzetten van inhuuropdrachten (aanbestedingsrichtlijnen) en monitoren van kosten gedurende het proces.

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ 40.000	50%	€ 20.000
2019	€ 33.750	50%	€ 16.875
2020	€ 37.500	50%	€ 18.750
2021	€ 13.750	50%	€ 6.875
2022	€ -	0%	€ -
<b>Totaal</b>			<b>€ 62.500</b>

#### D. Legesopbrengsten Wabo

De jaarlijkse legesopbrengsten Wabo zijn afhankelijk van het aantal ingediende aanvragen (vooral bouw en bestemmingplan) en de omvang en aard van die aanvragen. Elk jaar wordt op basis van voorgaande jaren, de economische verwachtingen en de lokale situatie een prognose van de inkomsten gemaakt.

#### Maatregelen

Afwijkingen (zowel naar beneden als naar boven) zijn natuurlijk altijd mogelijk. De mogelijke mindere opbrengsten ten opzichte van de begrotingsraming zijn als risico opgevoerd.

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ 50.000	50%	€ 25.000
2019	€ 50.000	50%	€ 25.000
2020	€ 50.000	50%	€ 25.000
2021	€ 50.000	50%	€ 25.000
2022	€ 50.000	50%	€ 25.000
<b>Totaal</b>			<b>€ 125.000</b>

#### E. Masterplan Centrum Nederweert en Budschop

Onzekerheid over doorgang centrumplan leidt tot vertraging in planning. Dit kan leiden tot extra en niet voorziene kosten en wijzigingen t.a.v. van de toegekende subsidie. Voor het masterplan, onderdeel centrumplan locatie Wijen Woonwereld en omgeving, is een grondexploitatie vastgesteld. Met de toegekende subsidie van de provincie van ruim € 1,5 mln, kan tot een sluitende exploitatie worden gekomen. Gezien de fase waarin het project zich bevindt zijn er nog verschillende factoren die de planning en voortgang van het project kunnen beïnvloeden. Dit neemt risico's met zich mee t.a.v. de geraamde kosten in de grondexploitatie en de toegekende subsidie.

#### Maatregelen

Heldere en tijdige communicatie met stakeholders, zoals Raad, Provincie en omwonenden.  
Onderzoeken van planaanpassingen.  
Juridische ondersteuning.

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ 350.000	90%	€ 315.000
2019	€ 350.000	90%	€ 315.000
2020	€ 350.000	90%	€ 315.000
2021	€ 350.000	90%	€ 315.000
2022	€ -	0%	€ -
<b>Totaal</b>			<b>€ 1.260.000</b>

#### F. Grondexploitatie

De omvang van het risico is recentelijk doorgerekend. Het betreft hier zowel de financiële risico's van twee verliesgevende grondexploitaties (Tiskesweij en Anselberg) als het financieel risico van de strategische gronden (voorheen niet in exploitatie genomen gronden).

Naast het feit dat er voor de verliesgevende grondexploitaties een voorziening wordt gevormd, resteert een financieel risico. Naarmate we verder naar de toekomst kijken zien we de onzekerheden toenemen (positieve dan wel negatieve ontwikkeling).

Bij de strategische gronden (verworven gronden in plangebied Hoebenakker) ligt het risico in een mogelijke afwaardering van deze gronden in het geval dat deze niet tot ontwikkeling komen.

De economische ontwikkelingen zijn op dit moment positief. Of de gronden tot ontwikkeling kunnen komen hangt echter ook af van de bouwopgave die er nog resteert na herijking van de Structuurvisie Wonen, Zorg en Woonomgeving in 2018. Wijzigingen in de marktomstandigheden kunnen leiden tot stagnering in afzet kavels

#### Maatregelen

Stimuleringsmaatregelen op het gebied van grondprijzen

Actieve grondpolitiek

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ 905.000	50%	€ 452.500
2019	€ 864.000	50%	€ 432.000
2020	€ 811.000	50%	€ 405.500
2021	€ 811.000	50%	€ 405.500
2022	€ -	0%	€ -
<b>Totaal</b>			<b>€ 1.695.500</b>

#### Totaaloverzicht programma

Het meerjarig risicoprofiel voor dit programma is onderstaand weergegeven.

Nr.	Risico	Programma	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal
A	Wegbeheer	1. Fysieke leefomgeving	€ -	€ 74.400	€ 258.160	€ 636.160	€ 273.910	€ 1.242.630
B	Randweg	1. Fysieke leefomgeving	€ -	€ -	€ 270.000	€ 240.000	€ 1.440.000	€ 1.950.000
C	Omgevingswet	1. Fysieke leefomgeving	€ 20.000	€ 16.875	€ 18.750	€ 6.875	€ -	€ 62.500
D	Legesopbrengsten Wabo	1. Fysieke leefomgeving	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 125.000
E	Masterplan Centrum Nederweert	1. Fysieke leefomgeving	€ 315.000	€ 315.000	€ 315.000	€ 315.000	€ -	€ 1.260.000
F	Grondexploitatie	1. Fysieke leefomgeving	€ 452.500	€ 432.000	€ 405.500	€ 405.500	€ -	€ 1.695.500
	<b>Totaal</b>		<b>€ 812.500</b>	<b>€ 863.275</b>	<b>€ 1.292.410</b>	<b>€ 1.628.535</b>	<b>€ 1.738.910</b>	

## Programma 2: Levensvatbare bedrijvigheid

### G. Majeur Programma Buitengebied

Programma aanpak kan leiden tot hogere kosten inhuur derden c.q. inhuur extra capaciteit.

Voor de uitvoering van het programma 'Buitengebied in Balans, samen groots, samen doen!' is inhuur van externe deskundigheid en ondersteuning nodig. De exacte hoogte van deze inhuur is niet bekend bij het opstellen van de begroting. Dit is ook afhankelijk van actuele ontwikkelingen, aanwezige kennis in netwerk en voortgang van deelactiviteiten van het programma.

#### Maatregelen

Marktverkenning bij het uitzetten van inhuuropdrachten (aanbestedingsrichtlijnen) en monitoren van kosten gedurende het proces.

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ 31.250	50%	€ 15.625
2019	€ 42.500	50%	€ 21.250
2020	€ 42.500	50%	€ 21.250
2021	€ -	0%	€ -
2022	€ -	0%	€ -
<b>Totaal</b>			<b>€ 58.125</b>

### H. Panneweg - aandelenkapitaal

Risico op vertraagde uitgifte kavels en daardoor volstorten van het aandelenkapitaal.

Het risicobedrag van het aandelen kapitaal is gebaseerd op het maximale aandelenkapitaal (€ 3.0 mln.). Dit wordt nog geschat op 10% van het maximale risico gezien de looptijd van de exploitatie.

Deze zal volgens planning nog doorlopen tot en met 2019.

#### Maatregelen

Actieve gerichte acquisitie om gronden zo snel mogelijk uit te geven.

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ 3.000.000	10%	€ 300.000
2019	€ 3.000.000	10%	€ 300.000
2020	€ -	0%	€ -
2021	€ -	0%	€ -
2022	€ -	0%	€ -
<b>Totaal</b>			<b>€ 600.000</b>

### Totaaloverzicht programma

Het meerjarig risicoprofiel voor dit programma is onderstaand weergegeven.

Nr.	Risico	Programma	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal
G	Majeur programma buitengebied	2. Levensvatbare bedrijvigheid	€ 15.625	€ 21.250	€ 21.250	€ -	€ -	€ 58.125
H	Panneweg - aandelenkapitaal	2. Levensvatbare bedrijvigheid	€ 300.000	€ 300.000	€ -	€ -	€ -	€ 600.000
	<b>Totaal</b>		<b>€ 315.625</b>	<b>€ 321.250</b>	<b>€ 21.250</b>	<b>€ -</b>	<b>€ -</b>	

### Programma 3: Zorgzame leefbaarheid

#### *I. Verbonden partijen*

Het risico dat de gemeentelijke bijdrage ontoereikend is voor de verbonden partij, waardoor continuïteit niet gewaarborgd kan worden. Bij de verbonden partijen zijn een drietal organisaties die substantiële financiële risico's lopen, die voor onze eigen bedrijfsvoering van belang zijn. Het betreft:

- De Risse: de teruglopende rijksmiddelen zetten druk op de budgetten van de organisatie.
- Omnibuzz: onzekerheid over de vervoersvolume en de ontwikkeling hiervan richting de toekomst.
- BSGW: de proceskosten zijn lastig in te schatten als gevolg van de ingediende bezwaarschriften door diverse WOZ-bureaus die werken o.b.v. 'no cure-no pay'.

#### Maatregelen

Opstellen/communiceren taken en verantwoordelijkheden diverse verbonden partijen.

Aanwijzen verantwoordelijken per verbonden partij.

Prestatieafspraken per verbonden partijen afsluiten.

Toetsing naleving gemaakte prestatieafspraken.

Periodieke rapportage via de begroting en jaarrekening inzake verbonden partijen aan de gemeenteraad verstrekken en de gemeenteraad stelt de rapportage vast.

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ 237.355	70%	€ 166.149
2019	€ 237.355	70%	€ 166.149
2020	€ 237.355	70%	€ 166.149
2021	€ 237.355	70%	€ 166.149
2022	€ 237.355	70%	€ 166.149
<b>Totaal</b>			<b>€ 830.743</b>

#### *J. Drie Decentralisaties*

Open eind financieringen van ondersteuningstaken met als gevolg dat de integratie-uitkering sociaal domein niet toereikend is voor de gemeentelijke uitgaven. Zodoende wordt 10% van de rijksinkomsten als eventueel tekort gekwantificeerd.

#### Maatregelen:

Investeren in transformatieprocessen waarbinnen (indien mogelijk) inzet van informele ondersteuning en algemene voorzieningen prevaleren boven formele maatwerk ondersteuning. Rendement van deze investeringen is tevoren niet te bepalen.

Reserve 3D aanleggen voor onvoorziene uitgaven. De hoogte van deze reserve zal jaarlijks bij de behandeling van de kadernota en nota reserves en voorzieningen worden onderzocht.

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ 7.322.210	10%	€ 732.221
2019	€ 7.145.686	10%	€ 714.569
2020	€ 7.015.165	10%	€ 701.516
2021	€ 6.971.734	10%	€ 697.173
2022	€ 6.913.123	10%	€ 691.312
<b>Totaal</b>			<b>€ 3.536.792</b>

#### *Totaaloverzicht programma*

Het meerjarig risicoprofiel voor dit programma is onderstaand weergegeven.

Nr.	Risico	Programma	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal
I	Verbonden partijen	3. Zorgzame leefbaarheid	€ 166.149	€ 166.149	€ 166.149	€ 166.149	€ 166.149	€ 830.743
J	Drie Decentralisaties	3. Zorgzame leefbaarheid	€ 732.221	€ 714.569	€ 701.516	€ 697.173	€ 691.312	€ 3.536.792
	<b>Totaal</b>		<b>€ 898.369</b>	<b>€ 880.717</b>	<b>€ 867.665</b>	<b>€ 863.322</b>	<b>€ 857.461</b>	

#### Programma 4: Bestuur

##### *K. VPB- plicht*

De verwachting is dat met name de grondexploitatie woningbouw en OBP Panneweg tot Vpb heffing zullen leiden. Er bestaat op dit moment nog onduidelijkheid over de winstbepaling bij 0% financieringsrente. Dat is de reden dat de Vpb-druk een inschatting blijft.

##### Maatregelen

Onderzoek naar de financiële risico's, voorbereiden van en inrichting van de financiële administratie en de processen die daarbij horen.

Overleg plegen en afspraken maken met de Belastingdienst.

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ 135.000	90%	€ 121.500
2019	€ 100.000	90%	€ 90.000
2020	€ 110.000	90%	€ 99.000
2021	€ 90.000	90%	€ 81.000
2022	€ 60.000	90%	€ 54.000
<b>Totaal</b>			<b>€ 445.500</b>

##### *L. Gegarandeerde geldleningen*

De achtervang van het Rijk (50%) en de gemeenten (50%) is het sluitstuk van de zekerheidsstructuur binnen het borgstelsel. WSW neemt de betaalverplichtingen voor een lening over wanneer de corporatie de rente en aflossing op een door WSW geborgde lening niet meer kan betalen. Alleen als WSW deze betaalverplichting niet uit de overige buffers in de zekerheidsstructuur kan voldoen, moeten Rijk en gemeenten garant staan.

##### Maatregelen

Bestuurlijke samenwerking intensiveren waardoor meer grip. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) behartigt de belangen van de gemeenten richting WSW. De formele afspraken tussen de VNG en WSW zijn vastgelegd in de overeenkomst tussen beide organisaties.

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ 1.500.000	10%	€ 150.000
2019	€ 1.500.000	10%	€ 150.000
2020	€ 1.500.000	10%	€ 150.000
2021	€ 1.500.000	10%	€ 150.000
2022	€ 1.500.000	10%	€ 150.000
<b>Totaal</b>			<b>€ 750.000</b>

##### *M. Financiële verhouding Rijk*

Fluctuaties in algemene uitkeringen als gevolg van ontwikkelingen op rijksniveau, die als gevolg hebben dat de gemeentelijke begroting negatief wordt beïnvloed.

##### Maatregelen

Tijdig anticiperen om de post onvoorzien aan te wenden.

Daarnaast bestaat er binnen de begroting een substantiële post ruimte rijksmaatregelen, die structureel in de begroting is opgenomen.

Jaar	Bedrag	Kans	Risico
2018	€ 500.000	70%	€ 350.000
2019	€ 750.000	70%	€ 525.000
2020	€ 1.000.000	70%	€ 700.000
2021	€ 1.000.000	90%	€ 900.000
2022	€ 1.000.000	90%	€ 900.000
<b>Totaal</b>			<b>€ 3.375.000</b>

##### *Totaaloverzicht programma*

Het meerjarig risicoprofiel voor dit programma is onderstaand weergegeven.



Nr.	Risico	Programma	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal
K	VPB- plicht	4. Bestuur	€ 121.500	€ 90.000	€ 99.000	€ 81.000	€ 54.000	€ 445.500
L	Gegarandeerde geldleningen	4. Bestuur	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 750.000
M	Financiële verhouding Rijk	4. Bestuur	€ 350.000	€ 525.000	€ 700.000	€ 900.000	€ 900.000	€ 3.375.000
Totaal			€ 621.500	€ 765.000	€ 949.000	€ 1.131.000	€ 1.104.000	

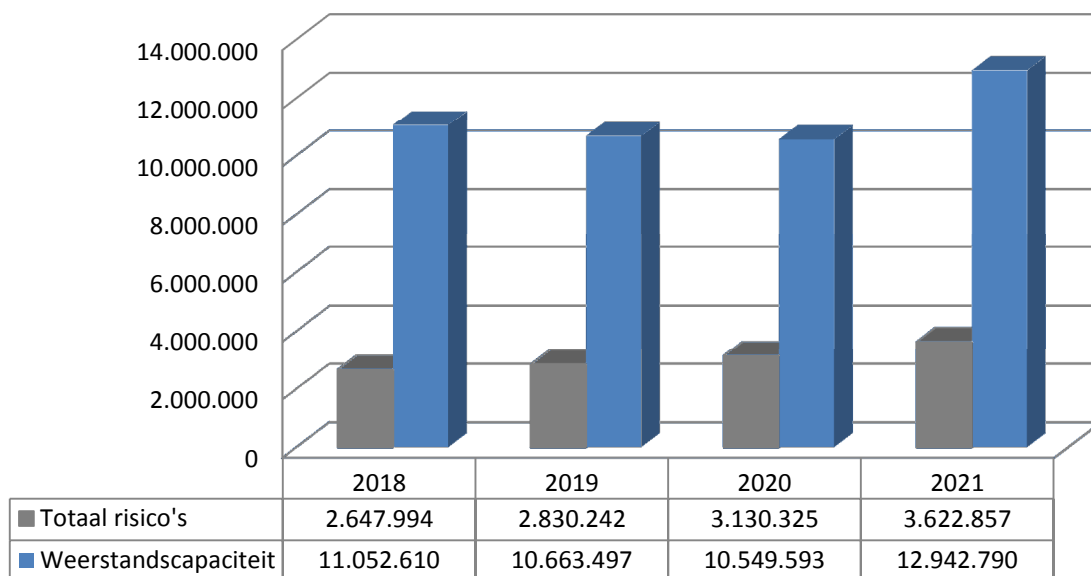
### Het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de omvang van alle risico's bij elkaar opgeteld. De streefwaarde (ratio) is bepaald op minimaal 1,0. De toekomstige ontwikkeling van het weerstandsvermogen is onderstaand weergegeven.

Weerstandsvermogen	2018	2019	2020	2021
Ratio weerstandsvermogen	4,17	3,77	3,37	3,57

De ratio voldoet ruim aan de streefwaarde voor het huidige begrotingsjaar en de komende jaren. Dit betekent dat er voldoende middelen aanwezig zijn om de geïdentificeerde financiële risico's op te vangen. In onderstaande grafiek is de uitwerking van de ratio weergegeven. Ter verduidelijking, de ratio bestaat uit de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's in totaliteit. Beide onderdelen zijn eerder in deze paragraaf aan de orde geweest.

### Weerstandsvermogen



## Kengetallen

In onderstaande tabel zijn de kengetallen van de gemeente Nederweert weergegeven. De kengetallen geven de verhouding weer tussen onderdelen van de begroting of balans. Wij zullen ingaan op de analyse van de individuele kengetallen en vervolgens behandelen wij de onderlinge verhoudingen. Op deze wijze krijgt u inzicht in de beoordeling van de financiële positie van de gemeente Nederweert. Deze kengetallen en de berekeningswijze zijn door het Rijk voorgeschreven.

Kengetallen	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	-45%	-49%	-57%	-66%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-46%	-51%	-58%	-67%
Solvabiliteitsratio	46%	47%	49%	51%
Structurele exploitatieruimte	3%	4%	5%	5%
Grondexploitatie	3%	-7%	-15%	-16%
Belastingcapaciteit	95%	95%	95%	95%

### *Netto schuldquote*

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de inkomsten en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger de inkomsten, des te meer schulden een gemeente in theorie kan aangaan. Het kengetal geeft aan in hoeverre de schulden meer of minder bedragen dan de jaarlijkse inkomsten. De VNG heeft als richtlijn dat bij een schuldquote hoger dan 130% er sprake is van een zeer hoge schuld en bij een schuld tussen de 100% en 130% moet er voldoende aandacht zijn. Volgens de VNG bevindt de schuldquote van een gemeente zich normaal tussen de 0% en 100%.

Omdat Nederweert geen geld heeft geleend, is onze schuldquote zeer gezond. Uit onze begroting en de daarbij behorende liquiditeitsbegroting blijkt dat we de komende jaren onze uitgaven met eigen geld kunnen financieren.

### *Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen*

Om zichtbaar te maken wat het aandeel is van de verstrekte leningen wordt de netto schuldquote ook inclusief uitgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk welke invloed de verstrekte leningen hebben op de schuldenlast. De impact van de verstrekte leningen op de schuldquote is niet noemenswaardig. Omdat het percentage ruim beneden de grenswaarde van de VNG zit, is de conclusie dat de verhouding van de schulden van de gemeente Nederweert ten opzichte van de gerealiseerde baten volgens de richtlijn van de VNG goed is.

### *Solvabiliteitsratio*

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe hoger de weerbaarheid van de gemeente. Doordat Nederweert geen geld hoeft te lenen, is de solvabiliteitsratio zeer gezond en stabiel voor de komende begrotingsjaren.

### *Structurele exploitatieruimte*

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves af te zetten tegen de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Bij deze begroting is het begrotingsevenwicht tussen structurele en incidentele posten nader onderzocht en weergegeven in bijlage 1 Recapitulatie begrotingsevenwicht.

### *Grondexploitatie*

Voor de berekening van dit kengetal worden de bouwgronden in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de begroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. Dit kengetal geeft een indruk van de financiële impact van de grondexploitaties op de financiële huishouding van de gemeente. Verder gaat dit kengetal er vanuit dat grondexploitaties altijd kosten met zich meebrengen. Bij Nederweert zien we een positieve ontwikkeling in de grondexploitaties. Vanaf 2019 zullen deze per saldo opbrengsten opleveren. Omdat winstneming pas geschiedt op moment dat daarover voldoende zekerheid bestaat, rolt hier een kengetal onder de 0% uit. De grondexploitaties hebben in die zin geringe impact op de financiële positie van de gemeente.

### *Belastingcapaciteit*

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Geconcludeerd kan worden dat de totale woonlasten voor een gezin met een woning met gemiddelde WOZ-waarde in gemeente Nederweert lager is ten opzichte van het landelijk gemiddelde (het ijkpunt voor het maximaal te heffen belastingtarief). Het is de bevoegdheid van uw raad met welke omvang de belastingen worden verhoogd. Dit dient uiteraard in relatie met de structurele exploitatieruimte te worden bekeken.

### **Een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie**

Aangezien het niet mogelijk is om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie van onze gemeente dienen bovenstaande kengetallen in samenhang te worden gezien. Uit bovenstaande analyse blijkt dat de financiële positie van onze gemeente een goed beeld laat zien. Zo bevindt onze schuldpositie zich binnen een normale marge (conform richtlijn VNG), wat betekent dat de verhouding tussen het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de baten in balans is. Belangrijk hierbij te benoemen is dat Nederweert geen geld heeft geleend en dat dit de komende jaren gehandhaafd blijft. Mede hierdoor is de solvabiliteitsratio goed in orde. Het eigen vermogen is zodanig van omvang dat de financiële verplichtingen met gemak voldaan kunnen worden. De structurele exploitatieruimte toereikend om de structurele lasten af te dekken. Daarnaast staan de grondexploitatie in de boeken gewaardeerd tegen actuele waarde. Alle kengetallen in overweging genomen is er sprake van een meerjarig robuust financiële gemeente Nederweert.